

Zarządzenie Nr 18/2024
Starosty Elbląskiego
z dnia 16 października 2024 r.

w sprawie wprowadzenia Procedury zgłoszeń wewnętrznych naruszeń prawa i podejmowania działań następczych dla Powiatu Elbląskiego, którego obowiązki wykonuje Starostwo Powiatowe w Elblągu oraz w Starostwie Powiatowym w Elblągu jako jednostce organizacyjnej powiatu

Na podstawie art. 23 ust. 4 oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. 2024 r. poz. 928) i art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 107), zarządza się co następuje:

§ 1.

1. Wprowadza się dla Powiatu Elbląskiego i w Starostwie Powiatowym w Elblągu Procedurę zgłoszeń wewnętrznych naruszeń prawa i podejmowania działań następczych, zwaną dalej „procedurą”, stanowiącą Załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.
2. Wprowadza się dla Powiatu Elbląskiego i w Starostwie Powiatowym w Elblągu Rejestr Zgłoszeń Wewnętrznych Naruszeń Prawa, stanowiący Załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Treść procedury poddano konsultacji z przedstawicielami pracowników Starostwa Powiatowego w Elblągu.

§ 3.

Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Sekretarzowi Powiatu.

§ 4.

Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia podania go do wiadomości pracownikom Starostwa poprzez przekazanie drogą elektroniczną, z wyjątkiem §8 procedury, który wchodzi w życie z dniem 25 grudnia 2024 r.

Procedura zgłoszeń wewnętrznych naruszeń prawa i podejmowania działań następczych

§ 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Ilekoć w treści załącznika jest mowa o:

1. **Starostwie** - należy przez to rozumieć Starostwo Powiatowe w Elblągu.
2. **Działaniu odwetowym** - należy przez to rozumieć bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie, w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem o naruszenia prawa i które narusza lub może naruszać prawa sygnalisty lub wyrządza lub może wyrządzić nieuzasadnioną szkodę sygnaliście, w tym bezpodstawne inicjowanie postępowań przeciwko sygnaliście.
3. **Działaniu następczym** - należy przez to rozumieć działania podjęte w celu oceny prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu oraz w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącego przedmiotem zgłoszenia, w szczególności poprzez postępowanie wyjaśniające, wszczęcie kontroli lub postępowania administracyjnego, wniesienie oskarżenia, działania podjęte w celu odzyskania środków finansowych lub zamknięcie procedury, realizowanej w ramach wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych lub procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych i podejmowania działań następczych.
4. **Kontekście związanym z pracą** - należy przez to rozumieć przeszłe, obecne lub przyszłe działania związane z wykonywaniem pracy na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w Starostwie lub na rzecz Starostwa, lub pełnienia służby w Starostwie, w ramach których uzyskano informację o naruszeniu prawa.
5. **Naruszeniu prawa** - należy przez to rozumieć działanie lub zaniechanie, które jest niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa, dotyczące:
 - 1) korupcji;
 - 2) zamówień publicznych;
 - 3) usług, produktów i rynków finansowych;
 - 4) zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
 - 5) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
 - 6) bezpieczeństwa transportu;
 - 7) ochrony środowiska;
 - 8) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
 - 9) bezpieczeństwa żywności i pasz;
 - 10) zdrowia i dobrostanu zwierząt;
 - 11) zdrowia publicznego;
 - 12) ochrony konsumentów;
 - 13) ochrony prywatności i danych osobowych;
 - 14) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
 - 15) interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej ;
 - 16) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;

- 17) konstytucyjnych wolności oraz praw człowieka i obywatela – występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi powyżej.
6. **Osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia** - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która pomaga sygnaliście w zgłoszeniu w kontekście związanym z pracą i której pomoc nie powinna zostać ujawniona.
7. **RODO** - należy przez to rozumieć rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r.
8. **Sygnaliście** - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która zgłasza informację na temat naruszenia prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą, o której mowa w art. 4 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów, zwanej dalej „ustawą”, w tym:
- 1) pracownik;
 - 2) pracownik tymczasowy;
 - 3) osoba świadcząca pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej;
 - 4) przedsiębiorca;
 - 5) prokurent;
 - 6) akcjonariusz lub wspólnik;
 - 7) członek organu osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej;
 - 8) osoba świadcząca pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy;
 - 9) stażysta;
 - 10) wolontariusz;
 - 11) praktykant.
9. **Ustawie** - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów.
10. **Zgłoszeniu wewnętrznym** - należy przez to rozumieć pisemne zgłoszenie wewnętrzne przekazane przez sygnalistę, zgodnie z wymogami określonymi w niniejszej procedurze, zwane dalej „zgłoszeniem”.
11. **Zgłoszeniu zewnętrznym** - należy przez to rozumieć przekazywanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich albo organowi publicznemu informacji o naruszeniu prawa.

§ 2

PROCEDURA ZGŁOSZEŃ

1. Celem procedury jest utworzenie wewnętrznych regulacji umożliwiających poufne i bezpieczne dokonywanie zgłoszeń przez sygnalistów i podejmowanie działań następczych zgodnie z ustawą, sprzyjających zwiększeniu efektywności wykrywania i rozwiązywania sytuacji, związanych z wystąpieniem naruszeń przepisów prawa w Starostwie.
2. Nowo zatrudnieni pracownicy Starostwa zobowiązani są do zapoznania się z procedurą i podpisania oświadczenia o zapoznaniu się z jej zapisami.
3. Procedura obejmuje zgłaszanie informacji o naruszeniach prawa, uzyskanych w kontekście związanym z pracą.
4. Sygnalista może dokonać zgłoszenia pisemnie w postaci papierowej lub elektronicznej.
5. Przez zgłoszenie pisemne w postaci papierowej rozumie się zgłoszenie zabezpieczone przed otwarciem w nieprzezroczystej kopercie, opisanej w następujący sposób:

„Powiat Elbląski – Starostwo Powiatowe w Elblągu
Sekretariat – pokój nr 106, ul. Saperów 14A, 82-300 Elbląg
ZGŁOSZENIE WEWNĘTRZNE NARUSZENIA PRAWA

NIE OTWIERAĆ PRZEZ OSOBY NIEUPOWAŻNIONE”

i doręczone do sekretariatu pod ww. adresem.

6. Jeżeli zgłoszenie sygnalisty nie będzie oznaczone w sposób określony w ust. 5 Starostwo nie gwarantuje ochrony poufności tożsamości sygnalisty.
7. Przez zgłoszenie pisemne w postaci elektronicznej rozumie się zgłoszenie przesłane na dedykowanego emaila o adresie: sygnalista@powiat.elblag.pl.
8. Wymienione w ust.: 4, 5 i 7 sposoby przekazywania zgłoszeń gwarantują ochronę poufności tożsamości sygnalisty. W sytuacji, gdy zgłoszenie zostanie dokonane w sposób inny niż przewidziano w niniejszej procedurze, Starostwo nie gwarantuje ochrony poufności tożsamości sygnalisty.
9. Zgłoszenie powinno szczegółowo opisywać zdarzenie, w szczególności zawierać:
 - 1) kategorię naruszenia prawa;
 - 2) dane osobowe sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie, niezbędne do identyfikacji tych osób (imię, nazwisko, stanowisko, miejsce pracy),
 - 3) adres do kontaktu sygnalisty,
 - 4) kontekst związany z pracą (np. pracownik, były pracownik, stażysta, praktykant, przedsiębiorca),
 - 5) dane osób, które dopuściły się naruszenia prawa,
 - 6) opis naruszenia prawa oraz jego datę.
10. Zgłoszenie dodatkowo może zostać udokumentowane zebranymi dowodami i wykazem świadków.
11. Starostwo nie przewiduje możliwości przyjmowania zgłoszeń anonimowych. W przypadku otrzymania zgłoszenia anonimowego na dedykowanego emaila, o którym mowa w ust. 7 lub w postaci papierowej, o którym mowa w ust. 5, wypełniającego znamiona czynu zabronionego, zostanie takie anonimowe zgłoszenie przekazane właściwym organom ścigania. W przeciwnym razie zgłoszenie anonimowe pozostanie bez rozpoznania i podlega niezwłocznie zniszczeniu.
12. Zgłoszenie nieobjęte zakresem przedmiotowym ustawy, a także przekazane w inny sposób niż wyznaczony w niniejszej procedurze, nie będzie podlegało rozpatrzeniu, o czym zgłaszający zostanie poinformowany, chyba że zgłaszający nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać potwierdzenie.

§ 3

DZIAŁANIA NASTĘPCZE

1. Zadania związane z przyjmowaniem zgłoszeń pisemnych w postaci papierowej powierza się na podstawie stosowych upoważnień pracownikom sekretariatu Starostwa oraz Sekretarzowi Powiatu i Naczelnikowi Wydziału Organizacyjnego Starostwa, natomiast zadania związane z przyjmowaniem zgłoszeń pisemnych w postaci elektronicznej, podejmowaniem działań następczych, włączając w to weryfikację zgłoszenia i dalszą komunikację z sygnalistą, w tym występowanie o dodatkowe informacje i przekazywanie sygnaliście informacji zwrotnej, prowadzenie rejestru zgłoszeń wewnętrznych, koordynacją innych działań wynikających z ustawy powierza się na podstawie stosownych upoważnień Sekretarzowi Powiatu oraz Naczelnikowi Wydziału Organizacyjnego Starostwa, a w przypadku ich nieobecności osobie zastępującej, działającej na podstawie upoważnienia Starosty Elbląskiego.
2. Po zakończeniu czynności, o których mowa w ust. 1, Sekretarz Powiatu lub Naczelnik Wydziału Organizacyjnego Starostwa sporządza protokół, w którym stwierdza, czy doszło do naruszenia prawa. W przypadku, kiedy zostanie stwierdzone naruszenie prawa, protokół

zawiera rekomendacje o stosownych działaniach następczych w stosunku do osoby, która dokonała naruszenia prawa oraz/lub rekomendacje, których celem jest wyeliminowanie i zapobieganie tożsamym lub podobnym naruszeniom stwierdzonym w postępowaniu wyjaśniającym.

3. Protokół przedkładany jest, za pośrednictwem Sekretarza Powiatu lub Naczelnika Wydziału Organizacyjnego Starostwa, Staroście Elbląskiemu.
4. Starosta Elbląski zatwierdza protokół i określa podjęcie dalszych działań następczych, jeżeli postępowanie wyjaśniające stwierdziło naruszenie prawa.

§ 4

OBOWIĄZKI INFORMACYJNE

1. Jeżeli zgłoszenie spełnia wymagania ustawy i procedury, Sekretarz Powiatu lub Naczelnik Wydziału Organizacyjnego Starostwa, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania przekazuje sygnaliście potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia, chyba że sygnalista nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać potwierdzenie.
2. Jeżeli zgłoszenie nie spełnia wymagań ustawy i procedury, Sekretarz Powiatu lub Naczelnik Wydziału Organizacyjnego Starostwa w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania przekazuje sygnaliście informację, że zgłoszenie nie podlega rozpatrzeniu w trybie ustawy, chyba że sygnalista nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać potwierdzenie.
3. Sekretarz Powiatu lub Naczelnik Wydziału Organizacyjnego Starostwa przekazuje sygnaliście informację zwrotną o planowanych lub podjętych działaniach następczych i powodach takich działań w maksymalnym terminie, nieprzekraczającym 3 miesięcy od dnia potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia lub - w przypadku nieprzekazania potwierdzenia, o którym mowa w ust. 1 - 3 miesięcy od upływu 7 dni od dnia dokonania zgłoszenia, chyba że sygnalista nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać potwierdzenie.

§ 5

ZAKAZ DZIAŁAŃ ODWETOWYCH

1. Sygnalista podlega ochronie określonej w przepisach rozdziału 2 ustawy od chwili dokonania zgłoszenia, pod warunkiem że miał uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia i że stanowi informację o naruszeniu prawa.
2. Z ustawowej ochrony przed działaniami odwetowymi za dokonanie zgłoszenia, a także próbami i groźbami takich działań, korzysta:
 - 1) sygnalista;
 - 2) osoby pomagające sygnaliście w dokonaniu zgłoszenia;
 - 3) osoby powiązane z sygnalistą.

§ 6

ODSZKODOWANIA

1. Sygnalista, wobec którego dopuszczono się działań odwetowych, ma prawo do odszkodowania w wysokości nie niższej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim roku, ogłaszane do celów emerytalnych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, lub prawo do zadośćuczynienia.

2. Osoba, która poniosła szkodę z powodu świadomego zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nieprawdziwych informacji przez sygnalistę, ma prawo do odszkodowania lub zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych od sygnalisty, który dokonał takiego zgłoszenia lub ujawnienia publicznego.

§ 7

DANE OSOBOWE

1. Informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych zgodnie z art. 13 RODO znajdują się na stronie BIP Starostwa w zakładce: „Ustawa o ochronie sygnalistów”.
2. Informacje zgodnie z art. 14 RODO planuje się przekazywać osobom, które zostały wskazane w zgłoszeniu jako świadkowie, oraz osoby, które zostały wskazane w zgłoszeniu jako naruszające przepisy prawa będą przekazywane w terminie do 30 dni od momentu otrzymania zgłoszenia.
3. Procedura uniemożliwia uzyskanie dostępu osobom nieupoważnionym do informacji objętych zgłoszeniem oraz zapewnia ochronę poufności tożsamości sygnalisty, osoby której dotyczy zgłoszenie i innych osób podlegających ochronie. Ochrona poufności dotyczy informacji, na podstawie których można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować tożsamość tych osób.

§ 8

INFORMACJE DOTYCZĄCE ZGŁOSZEŃ ZEWNĘTRZNYCH

1. Zgłoszenie może w każdym przypadku nastąpić również do Rzecznika Praw Obywatelskich lub organu publicznego z pominięciem niniejszej procedury, w szczególności gdy: w terminie na przekazanie informacji zwrotnej, ustalonym w procedurze, podmiot nie przekaze informacji zwrotnej sygnaliście lub sygnalista ma uzasadnione podstawy, by sądzić, że naruszenie prawa może stanowić bezpośrednie lub oczywiste zagrożenie dla interesu publicznego, w szczególności istnieje ryzyko nieodwracalnej szkody, lub dokonanie zgłoszenia wewnętrznego narazi go na działania odwetowe, lub w przypadku dokonania zgłoszenia wewnętrznego istnieje niewielkie prawdopodobieństwo skutecznego przeciwdziałania naruszeniu prawa przez podmiot z uwagi na szczególne okoliczności sprawy, takie jak możliwość ukrycia lub zniszczenia dowodów lub możliwość istnienia zмовы między podmiotem a sprawcą naruszenia prawa lub udziału podmiotu w naruszeniu prawa.
2. Zgłoszenie dokonane do Rzecznika Praw Obywatelskich lub organu publicznego z pominięciem zgłoszenia wewnętrznego nie skutkuje pozbawieniem sygnalisty ochrony gwarantowanej przepisami ustawy.
3. Zgłoszenia do organów określonych w ust. 2 następuje zgodnie z procedurami określonymi przez te organy.

§ 9

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

W sprawach nieuregulowanych niniejszą procedurą zastosowanie mają odpowiednie przepisy ustawy.

